

7/9368
GK. 2.0

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2009/443954
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Osman
Coşkunoglu

ÇOK İVEDİ

- 9 Kasım 2009

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 01.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15242 sayılı yazıları.

Uşak Milletvekili Osman Coşkunoglu'nun 7/9368 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

UŞAK MİLLETVEKİLİ OSMAN COŞKUNOĞLU'NUN SAYIN BAKANIMIZA YÖNELTİĞİ 7/9368 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

Soru

Bir ülkenin ilk kez nükleer santral teknolojisi sahibi olması konusunda ABD'nin aşırı duyarlı olduğu ve sürecin dışında kalmadığı iyi bilinen bir gerçektir.

Türkiye'nin ilk nükleer santral inşaatı ve işletimi için açılan ihaleye Amerikan şirketleri de davet edilmiş olmasına rağmen ve bu şirketler ihaleye yoğun ilgi göstermiş olmalarına rağmen, belirtilen koşullar içerisinde hiçbirisi 24 Eylül 2008 tarihinde yapılan ihalede teklif verememiştir. Bu durumun özellikle Amerikan firmalarında hayal kırıklığı yarattığı da bilinen bir gerçektir.

Öte yandan, ihale yapıldıktan on buçuk ay sonra, 7 Ağustos 2009 günü, Enerji Bakanı Sayın Taner Yıldız ihalenin koşullarını değiştireceklerini, ihaleyi daha cazip kılacak, devlet ortaklığı ve Hazine garantisi gibi yeni koşullardan söz etmiştir. İhale sırasında, o zamanki koşullarda teklif verememiş firmaların, kendilerinden esirgenen ayrıcalıkların ihale bittikten sonra sağlanmasını kendilerine karşı haksızlık olarak gördükleri de bilinen bir gerçektir.

Bu somut gerçekler ışığında sorularım şunlardır:

1. İlk kez nükleer santral teknolojisi sahibi olmak için adım atarken, ABD ile bu konuda yapılan müzakerelerde neler görüşülmüş ve ülkemiz adına hangi vaatlerde bulunulmuştur?
2. Amerikan nükleer santral firmaları ile ileriye dönük taahhütlere girilmiş midir?
3. ABD ile nükleer santrallere ilişkin konularda herhangi bir ikili anlaşma yapılmış mıdır? Yapıldıysa, nedir?

Yanıt

Nükleer santral teknolojisi konusunda ABD'yle görüşmelerde bulunulduğu hususunda Bakanlığımızda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Keza, ABD nükleer santral firmalarıyla ileriye dönük taahhütlere girilip girilmediği konusunda da Bakanlığımızda bilgi mevcut değildir.

Öte yandan, 26 Temmuz 2000 tarihinde Ankara'da imzalanan ve iki ülkenin milli mevzuatları uyarınca onay işlemlerinin tamamlanmasını takiben 2 Haziran 2008 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına ilişkin İşbirliği Anlaşması", ülkemiz ve ABD'nin taraf oldukları "Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması"ndan kaynaklanan yükümlülüklerini dikkate alarak ve etkili bir yayılmanın önlenmesi rejiminin sürdürülmesinde UAEA'nın güvenlik denetimleri sisteminin vazgeçilmez rolünün bilincinde olarak, nükleer enerjinin barışçıl kullanımı, geliştirilmesi ve denetiminde ikili işbirliği tesisine yönelik bir çerçeve oluşturmaktadır.

Anlaşma, diğer hususların yanı sıra, barışçıl amaçlı bilgi, teknoloji, malzeme, teçhizat ve bileşenlerin aktarılması ile nükleer araştırma ve geliştirme konularında tarafların işbirliğinde bulunma isteklerini ortaya koymaktadır.

Anlaşma ayrıca, tarafların barışçıl amaçlı nükleer enerji politikalarının karşılıklı anlayışına zemin oluşturmakta ve iki ülkenin sivil nükleer enerjinin güvenli bir şekilde geliştirilmesine yönelik güçlü taahhütlerinin altını çizmektedir.

Söz konusu Anlaşma, 15 yıl süreyle yürürlükte kalacak ve daha sonra 5'er yıllık dönemler halinde olmak üzere aksine bir girişimde bulunulmaması halinde, yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Anılan Anlaşma'nın metnine <http://www.resmi-gazete.org/sayi/9197/200610584-turkiye-cumhuriyeti-ile-amerika-birlesik-devletleri-arasinda-imzalanan-nukleer-enerjinin-bariscil-kullanimina-iliskin-isbirligi-anlasmasi-ve-eki-mutabakat-zaptinin-onaylanmasi-hakkinda-karar.html> adresinden ulaşılabilir.